

Az üzenet továbbítása

Munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi kampány a közúti fuvarozási ágazatban

E tájékoztató néhány megállapítást mutat abból a jelentésből, amely a munkahelyi biztonság és egészségvédelem közúti fuvarozási ágazatban történő javítására irányuló kampányok és kezdeményezések példáit összegzi⁽¹⁾.

A hatékony kommunikációs eszközök elsődleges jelentőségük annak biztosításában, hogy a gépjárművezetők és munkáltatóik tökéletesen tisztában legyenek a közúti közlekedéssel összefüggő veszélyekkel, és pontosan tudják, hogy mit tehetnek a biztonság növelése érdekében. Számos okból azonban a közúti fuvarozási ágazatban az információk terjesztése sajátos kihívást jelent. A vállalatok többsége 10 főnél kevesebb munkavállalót foglalkoztató kisvállalkozás, sok gépjárművezető pedig önálló vállalkozó. A gépjárművezetők gyakran az állandó telephelytől távol dolgoznak, sokan közülük sokéves tapasztalattal rendelkeznek, és nagyon független munkamódszerekhez szoktak.

Ez a függetlenség, amely a közúti fuvarozási ágazat igen erős versenyjellegével párosul, azt is eredményezheti, hogy a gépjárművezetők és munkáltatóik vonakodnak új munkamódszerek alkalmazásától. A gépjárművezetők hajlamosak arra, hogy főként saját tapasztalatukban bízzanak, és vonakodnak attól, hogy a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatosan külső szervtől fogadjanak el tanácsot, még akkor is, ha tudnak arról. Úgy tűnik, hogy a munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatban hiányzik a gépjárművezetők, valamint a munkáltatóik és vezetőik, illetve a tulajdonos-gepjárművezetők esetében az őket megbízó vállalatok közötti kommunikáció. A közúti fuvarozásban dolgozók esetében nagyobb a valószínűsége, hogy figyelembe veszik a gyakorlati és vizuális információkat, feltéve ha azokat relevánsnak tartják.

A jelentésben szereplő példák különböző megközelítéseket alkalmaztak.

- Negyvennégy esetben egyedi megközelítést alkalmaztak, amelynek célja az ismeretek vagy a magatartás megváltoztatása volt. Ez a megközelítés meglehetősen kevés erőforrást igényel, és költséghatékony módja lehet egy szélesebb közönség elérésének.
- Tizenkét esetben együttes megközelítést alkalmaztak, amelynek célja strukturális és/vagy kulturális változások bevezetése volt. Ez a megközelítés gyakran jelentős javulást eredményezett a munkahelyi biztonság és egészségvédelem terén.
- Négy esetben összehangolt megközelítést alkalmaztak, amelynek célja mind az ismeretek, mind pedig a magatartás megváltoztatása volt, miközben strukturális és kulturális változások elindítására is törekedtek. Ez a megközelítés több erőforrást igényel, de nagyobb hatás elérésére tartják alkalmasnak.

Wiktor Pawlik

Max Skorwider

Michał Krakowiak

© A lengyelországi Központi Munkavédelmi Intézet – Nemzeti Kutatási Intézet által szervezett munkahelyi biztonsági plakátverseny jóvoltából

A példákban számos sikertényező látható, és azok alapján számos ajánlás tehető, amelyek néhány, egymással összefüggő kulcsfontosságú kérdésre oszthatók:

- tényleg alapuló, kockázatkezelésen alapuló és gyakorlati megközelítés alkalmazása;
- különös figyelem a célközönség elérésére;
- elkötelezettség és partnerség;
- célközönségre szabott intézkedések;
- különféle intézkedések és média alkalmazása.

A fent említett gépjárművezetők jellemvonásai, például tapasztalatuk és függetlenségük, különféle hatást gyakorolnak a kommunikációra:

- az általuk látogatott helyek, pl. autópályákon kamionos pihenők stb. igénybevétele;
- annak biztosítása, hogy a megközelítések gyakorlatiasak legyenek, ugyanakkor ne legyenek lekezelők;
- annak biztosítása, hogy a javaslatok és a megoldások a gépjárművezetők gyakorlati tapasztalatain alapuljanak; az ügy támogatására gépjárművezetők igénybevétele;
- a gépjárművezetők közvetlen bevonása a megoldásokba – a gépjárművezetőknek szóló megoldásokat saját maguknak kell kidolgozniuk (részvételi módszerek alkalmazásával) annak érdekében, hogy a megoldásba foglalják bele tapasztalataikat, és nyerjék meg a gépjárművezetők jóváhagyását.

A jelentés azt javasolja, hogy a szerepvállalásnak és a partnerségnek túl kell mutatnia a gépjárművezetőkön. Ide tartozhatnak a munkáltatók, a vezetők, a jármű-üzemeltetők, a rakodószemélyzet, valamint mind az áru címzettjei, mind pedig annak feladói. A partnerségben részt vehetnek munkahelyi biztonsággal és egészségvédelemmel foglalkozó szervezetek, a közúti fuvarozási ágazatban érdekeltek, beleértve a szociális partnereket is, valamint a közúti biztonsággal foglalkozó szervezetek. Egyes tevékenységek megcélozhatják általánosságban a gépjárművezetők családtagjait és a nagyközönséget.

(1) Delivering the message — Programmes, initiatives and opportunities to reach drivers and SMEs in the road transport sector.

A példákban szereplő érdekes megközelítések és innovatív jellemzők közé tartoznak a következők:

- a fellépések holisztikus megközelítése; összpontosítás mind a munkahelyi és a közúti kockázatok megelőzésére, mind pedig azok kezelésére;
- különféle, a közúti fuvarozási ágazaton kívüli partnerek bevonása annak érdekében, hogy segítsék a gépjárművezetők egészségének és biztonságának előmozdítását;
- nem kizárólag a gépjárművezetőknek, hanem általánosabban a családtagjaiknak szóló események – a gépjárművezetők családtagjainak és a szélesebb közönségnek a bevonása megkönnyítheti a program iránti nagyobb általános érdeklődés kialakulását és az abban való részvételt;
- a gépjárművezetők részvételének és érdeklődésének növelése érdekében az eseményeken érdekes és egyedülálló gyakorlatok és megjelenések alkalmazása;
- az információk hatékonyabb terjesztése érdekében ellátási láncok célcsoportként való meghatározása;
- a tapasztalatok cseréjének és megosztásának előmozdítása, például hálózatokon keresztül és a helyes gyakorlatért járó díjak kitűzésével;
- a gépjárművezetők által látogatott helyek, pl. autópályákon kamionos pihenők stb. igénybevétele;
- gyakorlatias, ugyanakkor nem lekezelő megközelítések alkalmazása;
- gépjárművezetők gyakorlati tapasztalatain alapuló és tapasztalataik szempontjából releváns tanácsok és megoldások nyújtása;
- a helyes gyakorlattal kapcsolatos információk gépjárművezetők felé történő továbbításához szószólóként más gépjárművezetők igénybevétele;
- az ügyfelek és vevők bevonása;
- a kamionos pihenőhelyeken személyes kapcsolatfelvétel a gépjárművezetőkkel – ez viszonylag drága, és csak korlátozott közönség elérésére alkalmas, de az egyik legjobb módszer a gépjárművezetők elkötelezettségének elnyeréséhez;
- valami gyakorlati és kézzelfogható dologra szóló ajánlás – egy szolgáltatás, például egészségügyi teszt vagy vezetési teszt, vagy kockázatértékelés támogatására vonatkozó ingyenes forrás;
- egészséges étkezési lehetőséget kínál és információkat nyújtó kamionos pihenők;
- „felelős irányítási” program, amelyhez a munkáltatók is csatlakoznak;
- különböző idegen nyelvű tájékoztató anyagok elkészítése, ha a célcsoport tagjai között külföldi munkavállalók is vannak.

Következtetések

Az információk terjesztésére szolgáló módszerek közül egyik sem csodaszer a közúti fuvarozási ágazatban fellépő kihívásokkal szemben. Minden egyes módszernek megvannak azonban az előnyei. Hogy melyik a legmegfelelőbb kommunikációs eszköz, az a terjesztendő információ típusától és összetettségétől, a célközönségtől és a kampány hatókörétől függ. A gépjárművezetők és az őket foglalkoztatók vagy a velük szerződéses viszonyban állók valószínűleg úgy érhetők el a leghatékonyabban, ha többféle módszert alkalmaznak. A kampány különböző szakaszaiban külön kommunikációs módszerek alkalmazása segíthet a lehető legszélesebb közönség elérésében.

Főként a kkv-k esetében valószínűleg az a legeredményesebb megközelítés, ha a fellépés során közvetlenül a munkáltatóval és a gépjárművezetőkkel veszik fel a kapcsolatot, különösen ha ez szolgáltatás vagy források felajánlásával jár. A gépjárművezetőkkel való személyes kapcsolatfelvételtől az a vélemény alakult ki, hogy bár

viszonylag drága, és csak korlátozott közönség elérésére alkalmas, a gépjárművezető elkötelezettsége elnyerésének ez a legjobb módja.

Az információk, a források és a legjobb gyakorlat iparágon belüli terjesztésének támogatására hasznosnak tűnik, ha az iparágon belül és a szociális partnerek körében a tudás átadására szolgáló hálózatokat építenek ki. Ennek keretében az állami szervek, a közvetítők és a magánvállalkozások közötti együttműködésre is szükség van.

Világosan kiderül azonban, hogy az ágazat realitásaira, valamint a munkáltatók és a gépjárművezetők tapasztalataira támaszkodó gyakorlati megközelítésekre van szükség. E tekintetben hasznos lenne, ha a munkáltatók biztonsággal és egészségvédelemmel kapcsolatos magatartásának megváltoztatásával összefüggésben több megoldás állna rendelkezésre.

Az ebben az ágazatban folytatott kampányok terén az alábbiak segítségével érhető el javulás:

- a közúti közlekedésbiztonság előmozdításában részt vevők, a munkahelyi biztonság és egészségvédelem előmozdításában részt vevők és az ágazat érdekelt felei közötti eredményes partnerség;
- a meglévő tapasztalatok folyamatos cseréje és megosztása; és
- a munkahelyi biztonság és egészségvédelem előmozdításával kapcsolatos problémák és sikertényezők feltárása érdekében további vizsgálódás mind a munkáltatók, mind pedig a gépjárművezetők körében.

© A Doc Stop jóvoltából

A holland „Fitten az úton” elnevezésű kampány különböző stratégiákat alkalmazott: először is a gépjárművezetők figyelmének felkeltésére road show-kat szerveztek, és bevonták a médiát is, majd egészségügyi és erőnléti tesztekkel növelték körükben a tudatosságot. Ezt követően egyes gépjárművezetők fitneszórákon vehettek részt, valamint támogatást és tájékoztatást kaptak annak érdekében, hogy segítsék őket az egészséges életmód kialakításában.

Hol érhető el a jelentés?

A teljes jelentés a következő címen érhető el angol nyelven: <http://osha.europa.eu/en/publications/reports/>, ahonnan ingyen letölthető.

Ez a tájékoztató az EU összes nyelvén rendelkezésre áll a következő címen: <http://osha.europa.eu/en/publications/factsheets/>

Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség

Gran Vía, 33, 48009 Bilbao, SPANYOLORSZÁG

Tel.: +34 944794360, Fax: +34 944794383

E-mail: information@osha.europa.eu

© Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség. A sokszorosítás a forrás feltüntetésével engedélyezett. Printed in Belgium, 2011

